

Llengua i televisió pública

TONI MOLLÀ

Universitat de València-Estudi General

SÓC UN CIUTADÀ que paga els seus impostos a la vora de València. L'any 1986 vaig sintonitzar a casa per primera vegada la televisió pública catalana. A l'efecte, vaig haver d'autofinançar-me una antena individual i els artefactes tècnics corresponents. El senyal de TV3 era una novetat sociolingüística en un mapa comunicatiu valencià de televisió monolingüe en castellà. Poc després, aquestes mateixes emissions de la CCRTV van arribar a la meua comarca gràcies als repetidors que va instal·lar ACPV. Vaig comprar i vaig vendre bons populars per tal de sufragar la campanya cívica per la recepció generalitzada de la TV3 a tot el País Valencià. La novetat va imposar retocs en l'antena de la meua comunitat de veïns que vam pagar a escot. La cultura de peatge es confirmava entre nosaltres, els valencians. Paral·lelament, es va crear RTVV, que ara emet un canal en la llengua pròpia del país i un altre que es reparteix meitat i meitat amb la llengua oficial de l'estat. I, tanmateix, la televisió en castellà, pública i privada, augmenta sense aturador gràcies a les concessions de llicències de televisions privades de la Generalitat Valenciana i també a l'evolució tecnològica, imparable per cable i per satèl·lit i en els servicis connexos de la televisió per ADSL o al mòbil.

L'agost passat, les emissions analògiques de TV3 sobre el País Valencià migraren a TDT. En plena canícula i sense

avis previ, vaig haver de córrer a comprar un descodificador que llegira la nova tecnologia. Poc després, el govern valencià va amenaçar de precintar els repetidors d'ACPV que havíem sufragat els ciutadans i deixar-nos sense la possibilitat de gaudir de la llengua catalana en la intimitat. Mentrestant, el mateix govern valencià ha concedit llicències de televisió digital terrestre d'àmbit autonòmic i local-comarcal sense cap exigència pel que fa a l'ús de les llengües oficials de la comunitat autònoma. La qual cosa, unit a les TDT d'àmbit estatal, provocarà un augment exponencial de les emissions televisives en castellà sobre el mateix país.

Semblaria lògic que aquest creixement de la densitat informativa del sector privat i en castellà en comportara un altre de correlatiu del sector públic i en català. El joc de les compensacions és imprescindible per mantindre una certa cohesió social. La llengua normativitzada gràcies a les Normes de Castelló –que ara fan setanta cinc anys– hauria de ser el vehicle d'expressió institucional. Només així és possible un futur per a aquell acord cívic signat el 1932 per valencians amb una visió de futur envejable. Al meu parer, faria falta, en aquest sentit, un pas endavant, un pacte de col·laboració entre les televisions públiques de l'àmbit catalanoparlant que reforce un espai públic cada dia més colonitzat pels interessos privats, monolingües en castellà per interès i convicció. En aquest context, les televisions públiques haurien de ser, a més a més, les locomotores d'un sector audiovisual que crega i cree al mateix temps «audiències-mercat» en la llengua del país. Sense aquesta precondició serà difícil que les televisions privades opten alguna vegada per les emissions en la nostra llengua. RTVV + CCRTV+ IB3 + RTVE + les televisions públiques digitals terrestres haurien de constituir un terreny de trobada cultural, lingüístic i també econòmic, que es reforçara mútuament i constituïra el gran aparador d'un país «possible i normal» que

visca, riga, plora i faça l'amor –que no la guerra– en català. I açò val, segurament, per a les comunitats autònomes de Navarra i l'Euskadi oficial i, per descomptat, per a Galícia i Portugal –amb perdó.

No estic segur que els governs respectius disposats, però crec que es tracta d'una política pragmàtica i possibilista, un mecanisme d'*excepcionalitat cultural* imprescindible per a matisar els fluxos comunicatius globals i els interessos al·lòctons al país i de caràcter estrictament mercantil. La reciprocitat de les emissions entre els senyals televisius que proposen els governs de Catalunya i el País Valencià, per exemple, hauria de ser només el primer pas d'una estratègia més ambiciosa. La creació del «espai comú de comunicació» que ja reivindicava fa vint anys Josep Gifreu no ha de ser una quimera, sinó una estratègia de creixement. La tecnologia, per una vegada, juga al nostre favor.

Publicat en castellà dins la revista virtual *Euskara Gipuzkoan*.
Consultable en línia: <http://www.gipuzkoeuskara.net/abisteak/1187587152>.